کاریکاتێر و جۆرەکانی تری هونەری شێوەکاری لە ڕۆژنامەگەریدا بەشی (4) ...هەندرێن خۆشناو

بێجگە لە کاریکاتێر ڕۆژنامەگەری پشت بە جۆرەکانی تری شێوەکاریش دەبەستێت، وەکو وێنە و پۆستەر و وێنەی هاوپێچ یان باکگراوند، ئەم جۆرانەش زۆرجار لەگەڵ کاریکاتێردا بەیەکدەگەن لە ناوەڕۆکە گاڵتەجاڕییەکانیاندا، کە زۆرجار تەکنیکەکانی کاریکاتێر بەکاردێنن لە جێبەجێکردنیاندا، یان ناوەڕۆکێکی کۆمیدیانە چارەسەر دەکەن کە وایان لێدەکات تا ڕادەیەکی زۆر بە کاریکاتێر بچن. نزیکترینیان لە کاریکاتێر پۆستەرە کاتێك کە ڕەگەزی کۆمیدیای تێدابێت. 1- کاریکاتێر و پۆستەر

2- کاریکاتێر و وێنەی فۆتۆگرافی:

ستایلێکی دیکەش هەیە لە ستایلەکانی وێنەگرتن لە شێوەکەیدا بە کاریکاتێر دەچێت، بەتایبەتی کاریکاتێری پۆرترێت، ئەمجۆرەش لە جۆرەکانی وێنەدا بە دەستکاری ڕاستەوخۆی وێنەگرەوە دێتەکایەوە، کە وێنەکە لەسەر نێگەتیڤەکە (فیلم) ئاساییە، و لە کاتی چاپکردنی لەسەر کاغەزدا زێدەڕۆیی تێدادەکرێت، بۆ نمونە ڕۆناکی ئامێری چاپکردنی وێنە بە شێوەیەکی ناڕاست دەخرێتەسەر، لە نێگەتیڤەکە بۆ سەر کاغەزی چاپ، یان کاغەزەکە بە شێوەیەکی لار یان قوپاو یان چەماوە دەخرێتە بەر ڕۆناکیەکە، بۆ نمونە کاتێك کاغەزەکە بە چەماوەیی دەخرێتەبەر ڕۆناکی، وا دەکات ڕۆناکیەکە بە شێوەیەکی فراوانتر بە لێواری کاغەزەکە بکەوێت، کە وا لە وێنەکە دەکات لە ناوەڕاستدا ئاسایی دەربکەوێت و لە لێوارەکانیش کۆتاییەکان وون بکات، دەتوانین بەم جۆرە چەندین وێنەی هاوشێوەی ئەمەمان دەست بکەوێت.

لە جۆرەکانی تری وێنەش دەتوانین ئاماژە بە فۆتۆمۆنتاج بدەین، کە جۆرێکە لە جۆرەکانی وێنە و بە دەستکاری وێنەگر یان هونەرمەند بە چەندین ستایلی جیاوازەوە دەستدەکەوێت، ئەم جۆرەش لە نێوان پۆستەر و کاریکاتێردایە، ئەگەر گاڵتەجاڕ بوو ئەوا لە کاریکاتێرەوە نزیکترە، دەتوانین بە کاریکاتێریشی دابنێین، ئەگەر خواستی پۆستەریانەی نەبێت، فۆتۆمۆنتاج زۆر لە کۆلاجیشەوە نزیکە، ئەوەش

جیایدەکاتەوە کە لە چەندین پارچە کاغەزی وێنەی جۆراوجۆر پێکنایەت، پشت بە گەورە و قەبەکردن دەبەستێت بە بەکارهێنانی تەکنیکە جیاوازەکانی وێنەگرتنەوە، وێنەگر بە بەکارهێنانی روتوش و زیادکردنی چەندین هێڵی پێویست و چەندین وێنەی جیاوازەوە، و تێکهەڵکێش کردنیان بە شێوەیەك کە بۆ بینەر روون و ئاشکرا نەبێت، هەروەك لەو فۆتۆمۆنتاجەی کە گوبڵزی وەزیری راگەیاندنی ئەڵمانیا لە سەردەمی هیتلەر دەردەخات.

بەم شێوەیە دەتوانین وێنەی گاڵتەجاڕ بەسەر دوو جۆردا دابەش بکەین:

1- وێنەی خۆڕەس (خۆڕسك): ئەم جۆرە وێنەیەیە کە بەبێ هیچ دەستکارییەکی وێنەگر و دەرەکی وەدەست دێت.

2- وێنەی هونەریی : ئەو وێنەیەیە کە بە دەستکاری وێنەگر یان هونەرمەندی شێوەکاریی لە بونیاتنان و دەرهێنانیدا وەدەست دێت. لە ژێر ئەم ناونانەشدا دەتوانین ناوی وێنەی پێشوەختە سازکراو و کۆلاج و وێنەی کاریکاتێریی و فۆتۆمۆنتاج بهێنین.

لە نێوان جۆرەکانی بەشی دووەم، ئەوەی بە شێوەیەکی تەواو دەگونجێت بۆ کاریکاتێر، کۆلاج و کاریکاتێری پۆرترێتی فۆتۆگرافیە، ئەمەش بوونی جۆری تر ناگەیەنێت کە بگونجێن بۆ گاڵتەجاڕی و کاریکاتێر، کاتێك کە تەکنیکەکانی وێنەگرتن بە شێوەیەکی گەورە توانای دۆزینەوە و نوێبوونەوەیان هەیە، سەرەڕای ئەو پێشکەوتنە گەورەیەی کە لە بواری وێنەی فۆتۆگرافیدا دێتەپێش.

3- کاریکاتێر و باکگراوندی گرافیکی یان وێنەیی:

بێجگە لە وێنە و پۆستەر، لەسەر ڕووپەڕی ڕۆژنامە و گۆڤارەکاندا وێنەی گرافیکی هاوشان لەگەڵ بابەتی ڕۆژنامەوانی تری بڵاوکراوەکەڵ لە بەشێك لە لاپەڕەکەدا بە رەنگێکی کاڵ لە دواوەی دەقە ئەدەبیەکەدا دەبینین.

ئەم جۆرە وێنانەش واباوە کە لە دەقە ئەدەبیەکە هەڵهێنجراون یان شیاو و گونجاون بۆی، دەکرێت وێنەکە گاڵتەجاڕ بێت ئەگەر دەقە ئەدەبیەکە گاڵتەجاڕ بوو، دەکرێت نیگارێکی کاریکاتێری وەکو وێنەیەکی هاوپێچ یان باکگراوندێك بۆ دەقێکی ئەدەبی بەکاربێت، ئەگەر گونجاو بێت بۆ ناوەڕۆکەکەی.

لەگەڵ ئەوەشدا لەیەکچوونێکی زۆر لە نێوان ئەم جۆرە وێنە بەکارهاتووانە لە ڕۆژنامەگەریدا و کاریکاتێردا نیە، کە واباوە ئەم جۆرە وێنانە تەنیا بۆ مەبەستی جوانکاری بڵاودەکرێنەوە، دەگمەنە کە مەبەستی تری هەبێت، وەکو ئەو مەبەستانەی کە کاریکاتێر

هەیەتی، بەڵام ئەگەر وێنە بڵاوکراوەکە لەگەڵ دەقە ئەدەبیەکە، نیگارێکی کاریکاتێری بوو، مانای وایە کە دەستەی نووسەران لە جیاتی وێنەی هاوپێچ کاریکاتێری بەکارهێناوە، پێویست ناکات بەوێنەی هاوپێچ یان باکگراوند بژمێردرێت.